

بیمارستان بعثت اشکنان

خود مراقبتی در مصرف داروی
اپرکس

تهیه کننده: فرشته تاج بخش
کارشناس ارشد پرستاری

منبع: پرستار و دیالیز وزارت بهداشت و درمان

پزشک تایید کننده: دکتر قاسم
حقیقی متخصص داخلی

تاریخ تهیه: بهار 1402

Pam./Ed./43

کم خونی از شایع ترین مشکلات در بیماران
نارسایی مزمن کلیه می باشد. کم خونی به حالتی
گفته می شود که گلبول های قرمز به مقدار کافی
در بدن وجود ندارد و فرد احساس ضعف و
خستگی می نماید.

اریتروپوئیتین پروتئینی است که در کلیه ها برای
تحریک مغز استخوان جهت ساختن گلبول های
قرمز تولید می شود. از اپرکس به طور گسترده در
مواردی مانند بیماری های کلیوی، سرطان ها و
اعمال جراحی ارتوپدی استفاده می شود.

با تزریق داروی اپرکس که همان اریتروپوئیتین
صناعی می باشد، تولید گلبول قرمز در بدن
افزایش یافته در نتیجه حالاتی مثل ضعف،
خستگی و بی حالی در بدن از بین رفته و کارکرد
قلب بسیار بهتر می شود. این دارو به شکل تزریق
زیرجلدی و وریدی ساخته شده که تزریق زیر
جلدی بهتر است.

آماده سازی اپرکس جهت تزریق

پیش از برداشتن اپرکس از یخچال دست
ها را به خوبی با آب و صابون شسته و آن
را با حوله تمیز خشک کنید.

صبر کنید تا دمای اپرکس با دمای اتاق
یکسان شود در این مدت دارو باید دور
از هر نوع منبع نوری یا گرما باشد این

زمان حدود 15-30 دقیقه طول خواهد
کشید.

□ اپرکس نباید بیش از 60 دقیقه در دمای
اتاق نگه داشته شود.

□ از گرم کردن اپرکس با استفاده از مالش
شدید در میان کف دو دست خودداری
نمایید.

□ از گرم کردن اپرکس توسط فر، آب گرم
بخاری و ... خودداری نمایید.

در صورت وجود یکی از اختلالات زیر از دارو استفاده نکنید:

□ کدورت یا رنگی شدن دارو، دارو معمولا
باید شفاف و بدون رنگ باشد.

□ با مشاهده ذرات معلق و یا کف نباید از
دارو استفاده کرد.

□ خاموش شدن یخچال در اثر قطع برق یا
خرابی.

□ یخ زدن دارو بر اثر سرمای زیر صفر یا
گرم شدن در حرارت بیش از 25 درجه
سانتی گراد.

نکات مهم در زمان مصرف دارو

1- فشارخون قبل از تزریق دارو کنترل شود. 2- از

رقیق کردن دارو برای تزریق خودداری نمایید. 3-

قبل از تزریق دارو را از نظر وجود ذرات و یا تغییر

فیستول می شود. 7- مصرف این دارو، نیاز به داروهای ضد انعقاد را افزایش می دهد که ممکن است موجب بروز سکنه های مغزی یا قلبی شود.

طریقه نگهداری در منزل

- اپرکس به پروتئین بیولوژیک فعال است بنابراین نگهداری و مراقبت خاص از آن توسط مصرف کنندگان الزامی است.
- مواردی چون تغییر شدید دما، مجاورت طولانی با نور، تکان های شدید ویال و سرنگ محتوی دارو مواردی هستند که می تواند بر عملکرد دارو اثر بگذارد.
- دارو در دمای 8 - 2 درجه ی سانتیگراد و دور از نور نگهداری شود و از یخ زدگی جلوگیری شود.
- از اپرکس به طور گسترده در مواردی مانند بیماری های کلیوی، سرطان ها و اعمال جراحی ارتوپدی استفاده می شود.
- دارو به صورت 2 و 4 و 10 هزار واحدی می باشد.
- دارو تا 32 ساعت در بدن فعال است.

موارد منع مصرف

1- فشارخون بالا و کنترل نشده 2- بارداری و شیردهی 3- بیماری های عروق مغز 4- جراحی های بزرگ یا خونریزی های شدید که نیاز به تزریق خون دارند 5- تزریق این دارو گاهی موجب افزایش فشارخون، تب و تشنج در فرد می گردد. 6- مصرف بیش از اندازه دارو با افزایش غلظت خون و ایجاد لخته در رگ موجب از کار افتادن

رنگ بررسی شود. 4- از تزریق هم زمان دارو با داروهای دیگر خودداری نمایید. 5- از تکان دادن دارو خودداری شود. 6- دارو به شکل یک بار مصرف تهیه می شود و باقی مانده آن باید دور ریخته شود. 7- تزریق وریدی آهسته و به مدت 1 الی 5 دقیقه انجام شود. 8- از انتقال دارو به ظرف دیگر خودداری شود. 9- حجم دارو در تزریق زیر جلدی یک سی سی است اگر حجم بیشتری جهت تزریق لازم است، باید در محل های دیگر تزریق شود. 10- محل تزریق در بازوها و اطراف ناف است که به طور متناوب باید تغییر کند. 11- گاهی در محل تزریق ناراحتی ایجاد می شود. 12- گاهی افزایش پتاسیم خون و حساسیت به دارو دیده می شود. 13- به تاریخ انقضاء دارو دقت شود. 14- از قرار دادن اپرکس در فریزر جدا خودداری شود. 15- اپرکس را همواره از مجاورت نور و منابع گرمایی دور نگه دارید. 16- تا زمانی که از دارو استفاده نکرده اید آن را در یخچال درون جعبه مقوایی خود نگه دارید. 17- توجه داشته باشید که فقط تا پیش از تاریخ انقضاء استفاده شود.